

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА КЪМ 30.06.2023 Г.

Отчетът за изпълнението на програмния бюджет на Сметната палата е изготвен на основание чл. 133 от Закона за публичните финанси, при спазване на указанията на Министерството на финансите, дадени с БЮ № 3/24.07.2023 г.

Мисията на Сметната палата е да контролира изпълнението на бюджета и управлението на други публични средства и дейности, като осъществява ефективна, ефикасна и икономична одитна дейност, за да спомогне за подобряване на управлението и отчетността на публичните ресурси. Одитната дейност се реализира чрез:

- финансови одити;
- одити за съответствие;
- одити на изпълнението;
- специфични одити.

В допълнение, Сметната палата има конкретни задължения дефинирани в Закона за Сметната палата, Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, Закона политическите партии и Изборния кодекс свързани с одити, възложени от Народното събрание, одит на бюджетните разходи на Българската народна банка и тяхното управление, одит на отчета за изпълнението на бюджета на държавното обществено осигуряване, одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса, одит на отчета за изпълнението на държавния бюджет на Република България, одит на финансовата дейност и управлението на предоставеното имущество на политическите партии, изразяване на становище по Консолидирания годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор, изразяване на становище по Доклада за финансовото управление и контрол и вътрешния одит във Висшия съдебен съвет. За 2023 г.: одит за съответствие на декларираните приходи и извършените разходи във връзка с предизборната кампания на участниците в парламентарни избори, одит за съответствие на декларираните приходи и извършените разходи във връзка с предизборната кампания на участниците в избори за общински съветници и за кметове.

Всички тези основни и специфични законови задължения представляват очаквани резултати за дейността и за тях са формулирани показатели за изпълнение (19 от общо 38 показатели).

Сметната палата осъществява своята одитна дейност в съответствие със Закона за Сметната палата и международно признатите одитни стандарти. Методологията на одитната дейност на Сметната палата се развива непрекъснато, с оглед осигуряване на съответствие с промените в стандартите, адаптиране на техните постановки към българските условия и традиции и имплементиране на добрите одитни практики. Одитната дейност на Сметната палата се подпомага от специализирани одитни и аналитични софтуери.

Сметната палата активизира и разширява участието в инициативи на международната одиторска общност, които допринасят за повишаване на институционалния и административен капацитет на Сметната палата. Проявите в международната дейност произтичат от членството на България в ЕС, членството на Сметната палата в международните професионални организации (ИНТОСАЙ и ЕВРОСАЙ), развитие на многостранното и двустранното сътрудничество.

Сметната палата прилага една функционална област "Контрол по изпълнението на бюджета и управлението на публичните средства и дейности" и една бюджетна програма "Независим, ефективен и ефикасен одит, подпомагащ доброто управление и отчетността на публичните средства и дейности".

Отчет на приходите по бюджета.

Приложение № 1

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	40 000	40 000	24561
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	40 000	40 000	24 561
Приходи и доходи от собственост			4012
Държавни такси			
Глоби, санкции и наказателни лихви	40 000	40 000	21349
Други приходи			1066
Внесени ДДС и други данъци в/у продажбите			-1866
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			

Приходите на Сметната палата за 2023 г. по уточнен план са в размер на 40 000 лева, в т.ч. Сметната палата администрира приходи от глоби и наказателни постановления по Закона за обществените поръчки, Закона за политическите партии, Закона за изборния кодекс и Закона за концесиите

В отчета на неданъчните приходи общо в размер на 24 561 лв. са включени приходи от глоби и санкции, други приходи, както и приходи и доходи от управление на собствеността. Приходите от глоби и наказателни постановления са в размер на 21 349 лв. В „други приходи“ са посочени 1066 лв.- приходи от застрахователни обезщетения – 410 лв., от вторични суровини 223 лв., 520 лв. от юрисконсултски възнаграждения, намаление с 85 лв., от получени уведомления от НАП за постъпили суми от принудително събрани глоби и наказателни постановления, както и -2,00 лв. от курсови разлики.

Отчет на разходите по бюджета.

Приложение № 2 а

Класификационен код*	РАЗХОДИ	Закон	Уточнен план	Отчет
	(в лева)			
	Общо разходи по бюджета на Сметната палата	25 199 100	25 199 100	9 419 923
0500.01.00	Функционална област "Контрол по изпълнението на бюджета и управлението на публичните средства и дейности"	25 199 100	25 199 100	9 419 923
0500.01.01	Бюджетна програма "Независим, ефективен и ефикасен одит, подпомагащ доброто управление и отчетността на публичните средства и дейности"	25 199 100	25 199 100	9 419 923

Отчетените разходи по бюджета на Сметната палата към 30.06.2023 г. са в размер на 9 419 923 лева, както следва:

- разходи за персонал в размер на 8 537 291 лв., включващи разходите за възнаграждение на персонала, нает по трудови правоотношения, разходи за възнаграждения на извънщатния персонал, обезщетения по Кодекса на труда и задължителните осигурителни вноски за сметка на работодателя.
- разходите за издръжка са в размер на 880 980 лв. извършени за обезпечаване на одитната и специфична дейност на изнесените работни места (ИРМ) и ЦУ на Сметната палата. Най-голям дял имат разходите за външни услуги в т.ч. са разходите за лицензионни такси за продукта за одитната дейност PENTANA, за поддръжка на програмните продукти обезпечавачи дейността, разходите за командировки в страната и за обучения. Изплатен е членски внос към ИНТОСАЙ ЕВРОСАЙ и ИСАКА за 2 884 лв. и 70 865 лв. са платените данъци и такси.

- В изпълнението на капиталовите разходи са отчетени 1 652 лв. за извършен за разширяване на системата за видеонаблюдение в сградата на Сметната палата.

Финансиране на консолидираните разходи.

Приложение № 3

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	25 199 100	25 199 100	9 419 923
Общо финансиране:	25 199 100	25 199 100	9 419 923
Бюджет на ПРБ	25 199 100	25 199 100	9 419 923
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			
· Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
· Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)			
· Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
· Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
· Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
· Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7

№	0500.01.01 Бюджетна програма "Независим ефективен и ефикасен одит, подпомагащ доброто управление и отчетността на публичните средства и дейности" (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	25 199 100	25 199 100	9 419 923
	Персонал	22 027 700	22 027 700	8 537 291
	Издръжка	2 247 400	2 247 400	880 980
	Капиталови разходи	924 000	924 000	1 652
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:			
	Персонал	22 027 700	22 027 700	8 537 291
	Издръжка	2 247 400	2 247 400	880 980
	Капиталови разходи	924 000	924 000	1 652
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	Общо администрирани разходи (II+III):			
	Общо разходи по бюджета (I.I+II):	25 199 100	25 199 100	9 419 923
	Общо разходи (I+II+III):	25 199 100	25 199 100	9 419 923
	Численост на щатния персонал	540	540	386
	Численост на извънщатния персонал	38	38	34

Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета.

През отчетният период няма настъпили изменения и извършени промени по показателите на бюджета на Сметната палата.

Приложение № 4

Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение / намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение
-	-	-	-	-	-

Отчет на показателите за изпълнението по бюджетна програма „Независим ефективен и ефикасен одит, подпомагащ доброто управление и отчетността на публичните средства и дейности“.

Приложение № 6

бюджетна програма 0500.01.01 Независим ефективен и ефикасен одит, подпомагащ доброто управление и отчетността на публичните средства и дейности" Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Годишна програма за одитната дейност основана на оценка на риска и отчитаща интересите на заинтересованите страни	брой	1	1
2. Одити възложени от Народното събрание	брой	3	0
3. Извършване на задължителните финансови одити на годишните финансови отчети на бюджетните организации, както и в рамките на петгодишен период на всички общини с обща сума на отчетените разходи по бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чуждите средства за предходната година под 10 млн. лв., съгласно чл. 54, ал. 2 от ЗСП	брой	333	180
4. Предварително проучване, оценка на риска и текущ контрол на периодичните отчети като междинен етап на финансовия одит на ГФО	брой	61	65
5. Информирание на ръководствата на одитираните обекти за установените несъответствия и насърчаване извършването на корекции, за да се намали броя на изразените модифицирани мнения относно годишните финансови отчети на бюджетните организации	брой	333	180
6. Информирание на целевите потребители за резултатите от финансовите одити, чрез интернет страницата на Сметната палата и изпращането на одитните доклади на председателя на Народното събрание и ръководителите на бюджетните организации.	брой	333	84
7. Планирани одити на изпълнението включени в Годишната програма за одитната дейност на Сметната палата	брой	4	4
8. Годишен план за обученията основан на идентифицирани потребности за обучения в съответствие с годишна програма за одитната дейност и стратегията за дейността на Сметната палата	брой	1	1
9. Специализирани обучения за одиторите и администрацията	брой	80	60

10. Участие в работата на работни групи към ЕВРОСАЙ и ИНТОСАЙ	брой работни групи	5	7
11. Участие в работата на работни групи или мрежи към Контактния комитет	брой работни групи	1	2
12. Извършени кооперативни одита с други върховни одитни институции	брой	0	0
13. Планирани одити за съответствие, включени в Годишната програма за одитната дейност на Сметната палата	брой	37	26
14. Заети щатни бройки - одитори и служители в администрацията	% на заети щатни бройки	75%	72%
15. Планирани специфични одити, включени в Годишната програма за одитната дейност на Сметната палата	брой	5	4
16. Одит на бюджетните разходи на Българската народна банка и тяхното управление. Изпратен доклад на Народното събрание.	брой	1	0
17. Одит на отчета за изпълнението на бюджета на държавното обществено осигуряване. Изпратен доклад на Народното събрание.	брой	1	0
18. Одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса. Изпратен доклад на Народното събрание.	брой	1	0
19. Одит на отчета за изпълнението на държавния бюджет на Република България. Изпратен доклад на Народното събрание.	брой	1	0
20. Одит на финансовата дейност и управлението на предоставеното имущество на политическите партии	брой	1	1
21. Одит за съответствие на декларираните приходи и извършените разходи във връзка с предизборната кампания на участниците в изборите за членове на Европейския парламент от Република България.	брой	0	0
22. Одит за съответствие на декларираните приходи и извършените разходи във връзка с предизборната кампания на участниците в парламентарни избори	брой	0	2
23. Одит за съответствие на декларираните приходи и извършените разходи във връзка с предизборната кампания на участниците в президентски избори	брой	0	0
24. Одит за съответствие на декларираните приходи и извършените разходи във връзка с предизборната кампания на участниците в избори за общински съветници и за кметове	брой	0	0
25. Одити извършени в среда Пентана	%	90%	81%
26. Изпълнени препоръки от одитите на Сметната палата	%	60%	57%
27. Отчет за дейността на Сметната палата. Изпратен на Народното събрание.	брой	1	0
28. Становище по Консолидирания годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор. Изпратен на Народното събрание и Министерство на финансите	брой	1	0

29. Становище по Доклада за финансовото управление и контрол и вътрешния одит във Висшия съдебен съвет. Изпратен на Народното събрание и Министерство на финансите.	брой	1	1
30. Обобщен доклад за резултатите от финансовите одити. Изпратен на Министерство на финансите.	брой	1	1
31. Самооценка на интегритета по методологията IntoSAINT	брой	0	0.
32. Извършване на одит на годишния финансов отчет от независима комисия, определена от Народното събрание (чл. 65 от ЗСП)	брой	1	0
33. Посещения на интернет страницата на Сметната палата	брой	100 хил.	23 хил.
34. Медийно покритие по одитни доклади	%	над 30 %	50 %
35. Самооценка по Рамката за измерване на изпълнението на ВОИ (SAI PMF)	брой	0	0
36. Партньорска проверка от друга върховна одитна институция	брой	0	0
37. Степен на доверие на гражданите в Сметната палата	%	40 %	55%
38. Степен на доверие на одитираните организации и други заинтересовани страни в Сметната палата	%	над 70 %	96 %

Степента на изпълнение на показателите е според очакванията и следва годишната динамика при финансовите одити, например предварителното проучване при финансовите одити започва през второто полугодие. Предстои да бъдат приети задължителните становища по чл.6, ал.5 от Закона за Сметната палата в началото на второто полугодие. Налице е забавяне при становищата по ЗФУКПС, като Консолидирания годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор все още не е получен от Министерски съвет за изразяване на становище от Сметната палата. Налице е забавяне не толкова при стартирането, колкото при изпълнението на одити за съответствие и одити на изпълнението, като основната причина за това е недостига на одитори с необходимата компетентност.

Информация за заинтересованите страни и прозрачност на дейността на Сметната палата.

Изпълнението на законовите задължения не би донесло полза, ако информацията за резултатите не е комуникирано подходящо с гражданите, Народното събрание и одитираните организации. Дейностите за това се следят чрез показатели като информиране на ръководствата на одитираните обекти за установените несъответствия и насърчаване извършването на корекции, за да се намали броя на изразените модифицирани мнения относно годишните финансови отчети на бюджетните организации, информиране на целевите потребители за резултатите от финансовите одити, чрез интернет страницата на Сметната палата и изпращането на одитните доклади на председателя на Народното събрание и ръководителите на бюджетните организации, Отчет за дейността на Сметната палата, изпратен на Народното събрание и публикуван на сайта, одит на годишния финансов отчет от независима комисия, определена от Народното събрание, посещения на интернет страницата на Сметната палата, медийно покритие по одитни доклади (7 от общо 38 показатели). Степента на изпълнение на тези показатели е според очакванията. Посещенията на интернет страницата изостават от планираното, но медийното покритие е в съответствие с планираното. Следва се динамиката на одитите при комуникация с

одитираните организации. От Народното събрание не е определена комисия за одит на финансовите отчети на Сметната палата.

Повишаване на капацитета и професионализма на Сметната палата.

Безспорна е потребността от поддържане и развитие на висококвалифициран одиторски и подкрепящ административен състав в Сметната палата. Предизвикателствата на съвременния живот пряко рефлектират върху сложността на анализите и оценките, които се налага да прави Сметната палата и върху повишаване на важността ѝ, като независим обективен експертен орган докладващ пряко на Народното събрание и обществото. За изпълнение на мисията са предвидени показатели за административен капацитет като заети щатни бройки, годишен план за обученията основан на идентифицирани потребности за обучения в съответствие с годишна програма за одитната дейност и стратегията за дейността на Сметната палата, специализирани обучения за одиторите и администрацията, участие в работата на работни групи към ЕВРОСАЙ и ИНТОСАЙ, участие в работата на работни групи или мрежи към Контактния комитет към Европейската сметна палата (6 от общо 38 показатели). Степента на изпълнение на тези показатели е според очакванията. Изпълняват се показателите за участие в международната дейност, за структуриране на процеса по обучения, за заети щатни бройки.

Най-сериозен е проблем със заемането на щатни бройки, което пряко намалява възможността на извършване на одити. Налице е недостиг на кандидати с подходящи знания, умения и опит, което е устойчива негативна тенденция. В резултат на това през годините се увеличава значително дела на неопитни стажант-одитори, а по естествени причини намалява дела на опитни главни одитори. Проблемът с човешките ресурси се надяваме да бъде преодолян постепенно след увеличението на средствата за възнаграждения с ЗДБРБ за 2023 г.

Ефект от дейността на Сметната палата.

Резултатите от дейността са важни, но Сметната палата е наясно, че още по-важен е ефекта от дейността на всяка организация от публичния сектор. Това представлява предизвикателство за Сметната палата, като за целта комбинираме традиционни показатели като степен на доверие на гражданите в Сметната палата и степен на доверие на одитираните организации и други заинтересовани страни в Сметната палата със специфични за върховна одитна институция показатели като степен на изпълнение на препоръките отправяни от Сметната палата на одитираните организации и партньорска проверка от друга върховна одитна институция.(6 от общо 38 показатели).

Степента на изпълнение на тези показатели е нееднозначна. Изпълнените препоръки са под целевата стойност. Предвидената партньорска проверка и INTOSAINТ не са реализирани, тъй като е препоръчително да са в условията на избрано ново ръководство. Социологическото проучване обаче показва много високи нива на доверие в Сметната палата от одитираните организации и гражданите.

Информация за отчитане на показателите.

Използват се вътрешни и външни източници на информация. Информационната система на Сметната палата включва компоненти, които обслужват различните функционални направления - специализиран одитен софтуер „Пентана“, софтуер към Кабинета на председателя за планирани и изпълнени одити, компонент за управление на човешките ресурси, финансово-счетоводен компонент, деловоден софтуер на Сметната палата. Външните източници са одитираните организации, ключови институции като НС, МС, МФ, БНБ, ВСС, други върховни одитни институции и обединения(ИНТОСАЙ, ЕВРОСАЙ), неправителствени организации, социологически агенции.

Сметната палата изпълняваше Стратегия за дейността на Сметната палата за периода 2018-2022 г., която спомага за подобряване на изпълнението на показателите и поддържа

процес за наблюдение на напредъка. Предстоящият избор на ново ръководство ще постави на дневен ред новите стратегически цели пред Сметната палата.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на функционалната област.

В изпълнение на основната си задача – да предоставя на Народното събрание надеждна информация за състоянието на отчетността и ефективността на дейностите в публичния сектор, институцията се стреми да подобрява взаимодействието с висшия законодателен орган. Сметната палата си сътрудничи с държавни органи за повишаването на ефективността на контрола и борбата с престъпността и корупцията – Прокуратура на Република България, Агенция за държавна финансова инспекция, Агенция за обществени поръчки, ИА „Одит на средствата от ЕС“, НСОРБ и други. Сметната палата задълбочава взаимодействието си с Министерството на финансите за по-голяма ефективност при подобряването на отчетността в публичния сектор. Поддържа партньорски отношения с професионални организации, неправителствени организации, академични институции с цел обмен на добри практики и професионално развитие, участие в професионални дебати. Активно се участва в инициативи на международната одиторска общност – ИНТОСАЙ, ЕВРОСАЙ, Контактен комитет на ръководителите на ВОИ от ЕС.

Информация за наличността и качеството на данните.

Сметната палата разполага с надеждна информационна система, включително одитен софтуер, с които отчита изпълнението на годишната програма за одитна дейност.

Справка за разходите по функционални области и бюджетни програми, утвърдени със ЗДБРБ за 2023 г. към 30.06.2023 г. по бюджета на Сметната палата

№	Наименование на областта на политика/функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в хил. лв.)		
		Закон	Уточнен план	Отчет
1.	Функционална област "Контрол по изпълнението на бюджета и управлението на публичните средства и дейности"	25 199,1	25 199,1	9 419,9
	Бюджетна програма "Независим, ефективен и ефикасен одит, подпомагащ доброто управление и отчетността на публичните средства и дейности"	25 199,1	25 199,1	9 419,9
	ОБЩО:	25 199,1	25 199,1	9 419,9